

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA	
MINISTARSTVO ILI REGULATORNO TIJELO PREDLAGAČ	Ministarstvo kulture i medija
NASLOV PROPISA	Nacrt zakona o arhivskoj djelatnosti
Odjeljak 1: Definisanje problema ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt? ✓ Što su uzroci problema? ✓ Što su posljedice problema? ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko? ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Predloženi akt treba da riješi pitanja vezana za odnose između stvaralaca/držalaca dokumentarne i arhivske građe i Državnog arhiva u cilju trajnog čuvanja institucionalne memorije. - Uzroci problema leže u nedovoljno jasno uređenim propisima vezano za postupanje sa dokumentarnom i arhivskom građom kod stvaralaca/držalaca, kao i u Državnom arhivu. - Posljedice neuređenosti se reflektuju na neadekvatno postupanje sa dokumentarnom i arhivskom građom kod stvaralaca/držalaca, niski nivo svijesti o potrebi trajnog čuvanja institucionalne memorije. - Neuređenost dovodi do nenadoknadive štete u smislu nestanka, oštećenja, neadekvatnog čuvanja dokumentarne i arhivske građe. Osim toga, šteta se nanosi naučnoj javnosti, koja materijal za svoja istraživanja crpi u arhivskoj građi, kao i opštoj javnosti kojoj arhivska građa služi u razne dokazne svrhe. - Bez promjene propisa, zadržavanjem statusa quo, dokumentarna i arhivska građa bila bi u ozbiljnoj opasnosti. Pogotovo u vremenu novih tehnologija, kada dokumenti nastaju u novim, elektronskim formatima za koje je potreban potpuno novi pristup čuvanja i obrade. Status quo nije opcija. Treba ostati u skladu sa savremenim globalnim tokovima u oblasti arhivistike, pratiti trendove vezano za digitalizaciju.	
Odjeljak 2: Ciljevi ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? ✓ Navedi dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
- Predloženim propisom postiže se, prevashodno, sljedeći cilj: prilagođavanje zakona praktičnoj primjeni i evropskoj i svjetskoj praksi. Ovim će se osigurati da propis odgovara potrebama trenutne primjene. - Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskoj djelatnosti planiran je kroz Program rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu.	
Odjeljak 3: Opcije ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja). ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.	
Opcije za rješavanje problema: - Opcija 1: Status quo - Zadržavanje postojećeg rješenja bez izmjena. Ovo ne bi riješilo identifikovane nedoumice i neusaglašenosti, te bi prolongiralo period iskazane potrebe za usaglašavanjem i preciziranjem odredbi. - Opcija 2: Manje izmjene - Djelimične izmjene koje bi se fokusirale samo na pojedine aspekte ne bi u potpunosti riješile probleme u primjeni. - Opcija 3: Donošenje novog zakona (preporučena opcija) - Novi zakon odgovara potrebama primjene. Potrebno je ići u korak sa savremenim evropskim i svjetskim trendovima i standardima iz oblasti arhivistike.	

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Pozitivni uticaji rješenja u propisu: dokumentarna i arhivska građa kod držalaca/stvaralaca se bolje čuva; podiže se nivo svijesti stvaralaca/držalaca; arhivska građa postaje dostupnija korisnicima kod kojih se podiže nivo svijesti o značaju arhiva.
- Negativnih uticaja rješenja u propisu nema.
- Primjena propisa građanima ne bi mogla stvoriti posebne troškove, dok bi kod stvaralaca/držalaca došlo do određenog uvećanja troškova vezano za adekvatno arhiviranje dokumentarne/arhivske građe.
- Pozitivne posljedice definitivno opravdavaju troškove koje će propis stvoriti zbog toga što će se institucionalna memorija bolje čuvati/sačuvati i biti dostupna svim potencijalnim korisnicima.
- Propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.
- Administrativno opterećenje propisa moglo bi se odnositi na potrebu angažovanja adekvatnog i obučenog osoblja za sređivanje i čuvanje dokumentarne i arhivske građe kod stvaralaca/držalaca.
- Nije prepoznat uticaj vezan za biznis barijere.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa biće potrebno izdvajanje značajnih finansijskih sredstava posebno u smislu primjene novih tehnologija; za trajno čuvanje izvornih elektronskih dokumenata potrebna je adekvatna oprema, a potrebno je razmišljati i o kontinuiranoj „migraciji podataka“ s obzirom na brzinu tehnološkog razvoja. Takođe, potrebno je izdvojiti sredstva za digitalizaciju postojeće arhivske građe kod Državnog arhiva (u svim odsjecima), kao i uspostaviti Arhivski informacioni sistem.
- Izdvajanje finansijskih sredstava nije jednokratno, već će se izdvajanje finansijskih sredstava planirati tokom više budžetskih godina.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako

✓	naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
✓	naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir
-	Konsultovanje zainteresovanih strana sprovedeno je tokom izrade nacrtu zakona i javne rasprave putem ciljanih sastanka i javnog poziva za konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme zakona, u skladu sa odredbama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list Crne Gore“, br. 49/22, 52/22, 56/22 i 82/22). Takođe, ministarka kulture i medija obrazovala je Radno tijelo za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskoj djelatnosti (Rješenja br. 13-066/25-2937/5 od 29.09.2025. godine i 13-066/25-2937/5-1 od 21.10.2025. godine, u čijem sastavu su bili, pored službenika Direktorata za kulturu baštinu, predstavnici Državnog arhiva Crne Gore i predstavnici Američke privredne komore; kao i predstavnici NVO. Takođe, na osnovu Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave, organizovana je javna rasprava.
-	Inputi svih zainteresovanih strana/članova Radne grupe uzeti su u obzir i uvršteni su u Nacrt i značajno su unaprijedili postojeće odredbe i pomogli u definisanju tekstova novih odredbi, posebno onih vezanih za elektronsko arhiviranje.
Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija	
✓	Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
✓	Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
✓	Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
✓	Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
-	potencijalne prepreke za implementaciju propisa su: *značajna finansijska sredstva, *neusaglašenost procedura rada i primjene zakonske regulative potencijalnih korisnika u korisničkim zahtjevima, *slab kvalitet postojećih podataka koje treba migrirati; *neadekvatni ili nepostojeći servisi od strane trećih institucija za interoperabilnost, kao i nedostupnost istih u smislu dozvola i podrške pristupa servisima.
-	Mjere za implementaciju istog je potrebno razraditi tokom prelaznog perioda, do donošenja podzakonskih akata
-	Indikatori za ispunjenje ciljeva: i) Sprovedena javna rasprava. ii) Utvrđen Predlog zakona o arhivskoj djelatnosti. iii) Stvaraoci/držaoi dokumentarne i arhivske građe donijele Liste kategorija i vode arhivsku knjigu. iv) Uspostavljen Registar za vođenje evidencije o arhivskim fondovima i zbirkama, za držaoce javne i privatne arhivske i dokumentarne građe. v) Uspostavljen Arhivski informacioni sistem. vi) Pokrenut proces digitalizacije arhivske građe u odsjecima Državnog arhiva.
-	Za sprovođenje monitoringa primjene propisa zaduženo je Ministarstvo kulture i medija.

Mjesto i datum:
Cetinje, 12. 12. 2025. godine

MINISTARKA

Tamara Vučević
dr. Tamara Vučević

